

E-GAG

původní foto / *Kolega v Chorvatsku* * Z Jadranu / *Jak si Srna doplul pro cenu* * Do archivu / *Mirek Fojtík* vyzdobil *Mediažurnál* č. 1-2 * Karikaturista = vězení / 2012: *Assem Trivedi* (Indie); 1964: *Had'ák* (ČSSR) * *Komiks-News* / #235 * Z pošty / *L. Vaněk* z Brna * *Ze Slovenska* / Snímky z *GAGov* * *Dokument* / ČUK v *Cartoon Gallery* * *Časopisy* / *ArteFacto* 55 * *Ze světa* / Polsko, Francie * *Dědci* / *Robert Radosta* - "70" * *KdoCoKdeKdy(a)Jak* / Výstavy: *Standa Holý* a *Igor Švečík* se připomínají v *Praze*; Tři autoři o *Zdraví* u Anděla; *Marek Douša* na ČT2 * *Citát* / *Karel*

Čapek * *Foto-glosa* / V Belgii začal *Meeting cartoons-muzeí* * *Výsledky* / Turecko, Maďarsko, Srbsko * *Propozice* / Rumunsko, Kolumbie * *Kalendarium* * aj.

Týdeník **České Unie Karikaturistů** * **X. ročník!**

(Zprávy ČUK č. 486/487)

<http://www.ceska-karikatura.cz>

Číslo 2012 - **39/40**

OBRÁZKY: CHAVAL, IGNAT, REISINGER, TOMASCHOFF, BENHAM, ALBERTY, SHAHALI, KUBEC, ARES,

MIRÁZEK, SRNA, FOJTÍK, HAĐÁK, TURCIOS, TOVIRAC, TRUNEČEK, TRIVEDI, MUSAYEBI, ZÁBRANSKÝ, RENCÍN, VICO - AJ.

původní snímek / *Srna se zvláštní cenou v Chorvatsku - Solin 2012*

Náš člověk v Solinu

To jsou oni - laureáti a organizátoři mezinárodní soutěže v chorvatském Solinu: zleva *Nikola Listeš*, *Nikola Otaš*, *Damir Novak* (drží hlavní cenu za dílo, které je vystaveno vpravo na štaflích), *Marko Ivič*, *Jiří Srna*. Aneb Chorvati a Čech na břehu *Jadranu* kousek od *Splitu*. (výsledky soutěže jsme otiskli v minulém GAGu - o neobvyklé výpravě našeho kolegy čtete uvnitř čísla).

Jiří Srna: Jak jsem si doplul pro cenu

Na vernisáže výstav člověk zpravidla musí někam dojet. Je sice možné uspořádat a zahájit výstavu doma, třeba v obýváku nebo na chodbě, ale to je naprosto vyjímečné a patrně i nepraktické. Většinou tedy sedáme do automobilu, na vlak, do autobusu, na kolo a někam se přesouváme. Jsou i tací, kteří se přemísťují letadlem či jiným, méně běžným dopravním prostředkem, podle finančních možností vlastních, nebo pořadatele.

Já byl letos v polovině srpna pozván na zahájení mezinárodního festivalu kresleného humoru v chorvatském Solinu. A k přepravě jsem využil lodní trajekt a městskou hromadnou dopravu. Čímž, pro mě už tak dost exotická destinace, nabyla na ještě větší exotičnosti. Pro mistra Bartáka by to patrně byla běžná záležitost, neboť on se po mořích profesionálně plavil křížem krážem, ale pro mne, pro typického suchozemce, jde o zážitek výrazně nevšední.

Trávím jsem totiž týden dovolené s rodinou na ostrově Šolta. A tento nevelký ostrov je vzdálen slabou hodinku cesty lodí od chorvatského přístavu Split. A Split se Solinem na sebe prakticky navazují, dělí je jen informační cedule, hlásající, že jedno město končí a druhé na tomtéž místě začíná.

Sedím tedy na palubě trajektu, pokušuji elektronickou cigaretu, kochám se pohledem na moře a blížím se k přístavu. Split je poměrně velké město, čítající asi 250 000 obyvatel. Na břehu je rušno. Spousty turistů spěchajících s kufry či batohy na tu "svoji" loď, nekonečné šňůry aut čekajících na nalodění či vyjíždějících z útrob trajektů na cestě k domovu. Užívám si ten pohled pěšáka, pomalu procházejícího přístavem pod palmami a horkým jižním sluncem. Proplétám se tím člověčím hemžením a vyhlížím zastávku městské hromadné dopravy. Stanioviště autobusu je v blízkosti budovy, kde se prodávají jízdenky na trajekty.

K mému údivu zde stojí mladík ve žlutém tričku, jakýsi informační servis, který poskytuje rady neznalým turistům. Dozvídám se tedy, že do Solinu jezdí linka číslo 10 a cesta tam trvá asi 40 minut. Podobně oděné mládence vídám i na jiných zastávkách při cestě městem. Mají to ve Splitu skvěle zařízené.

Samotná výstava a festival kresleného humoru probíhá v domě Zvonimir v ulici Krále Zvonimíra v Solinu. V přízemí objektu je restaurace, posezení a občerstvení je možné i na zahradě budovy. Pod kamennou zdí ji obtéká říčka Jadro, na opačné straně je rušná ulice. Humorné obrazy visí v prvním patře, v prostorném sále se sloupy a bílými stěnami. Autoři z mnoha zemí světa zde představují svoje práce inspiro-

vané archeologií a také na volné téma. Z autorů ČUKu visí poblíž vstupních dveří kresba Romana Kubce. Grand prix, neboli to úplně nejdůležitější ocenění získává Damir Novak z Chorvatska a jeho obrázek vévodí celé přehlídce, samostatně umístěný na malířském stojanu. Cenu, repliku významného historického nálezu, hlavy dívky, která je i symbolem a logem celého festivalu, mu předává ředitel a autor projektu, uznávaný chorvatský umělec a karikaturista Marko Ivič. Dále je uděleno šest speciálních cen autorům, z nichž se však nikdo osobně akce neúčastní. Jsou mezi nimi takoví kreslíři, jako Alex Jakovlev, Alicja Bednarek, Ana Gezi, Doru Axinte, Ayres či Ivailo Cvetkov. Já získávám *Prize tourist board*. Půvabná plavovlasá vedoucí turistického odboru mi předává diplom a zmenšenou repliku sarkofágu ze 4. století před naším letopočtem. Další ukázka z unikátních místních archeologických objevů. Po proslovu starosty Solinu, vystoupení Marka Iviče a Damira Novaka jsem také pozván k

mikrofonu. Zdravím tedy festival, všechny jeho organizátory a účastníky jménem svým i jménem České unie karikaturistů. Děkuji za udělení ocenění a slibuji, že o celé akci napíšu doma, v Česku, reportáž.

Během slavnostního rautu, kdy Damir Novak rozděluje dort mezi účastníky pohoštění, probíhá fotografování účastníků vernisáže, různé přátelské pohovory i seznamování se s doposud neznámými výtvarníky. Přivezl jsem Marku Ivičovi osobní dárek, kresbu z dovolené. Pobřeží ostrova Šolta. Tuš na kartonu stačila uschnout jen taktak. Na oplátku dostávám jeho monografii politického humoru s věnováním. Pochutnávám si na dortu, který má jednu zvláštnost. Místo ozdůbek ze šlehačky a různých jiných parádiček, na které jsem zvyklý z domoviny, ho zdobí věrná kopie vítězného Damirova obrázku. Zajímavý nápad, jistě použitelný při podobné příležitosti i u nás.

Po dvou hodinách přátelského besedování opouštím festival a spěchám zpět do přístavu. Lodní jízdní řád je neúprosný a další trajekt by mi jel až následujícího dne dopoledne...Na druhý den se od Damira telefonicky dozvídám, že se posezení na pivo po slavnosti protáhlo až dlouho za půlnoc. Možná jsem tolik spěchat nemusel. Protože, řečeno slovy starší české písně "...nejkrásnější hvězdy plnou ve Splitu nad mořem..."

Týká se to nejen hvězd. A mně nezbyvá, než souhlasit.

Jiří Srna, Solin

Kresba: Oceněná práce **Jiřího Srny**

Ze světa **aktuálně** / Francie

Francouzští humoristi opět nasadili Proroka

Satirický týdeník **Charlie Hebdo** publikoval ve svém posledním vydání z 19. 9. 2012 opět karikatury proroka v odvážných polohách. Ani ne rok po zveřejnění karikatur, na které muslimové reagovali vypálením pařížské redakce, došlo k opakování této situace. Na titulní straně tlačí imám křeslo s židovským rabínem s nápisem "Nedotknutelné! Nesměj se!". A na poslední stránce jsou dvě karikatury nahého Proroka, včetně jedné prý dost odvážné.

Vláda se sice obávala násilné reakce muslimů, premiér však prohlásil, že ti, kterým se nelíbí obrázky, mají možnost podat soudní žalobu. Že však v právním státu, jakým je Francie, je "zaručena svoboda karikatury."

Charlie Hebdo loni v listopadu vydal zvláštní číslo "**Charia Hebdo**" (čti šarija) s šéfredaktorem Mohamedem, načež rozlícení Arabové bez smyslu pro takový druh humoru vtrhli do redakce časopisu. kterou vyplenili a zapálili..

V diskusi nad tím se ozvalo, že muslimské protesty mohou pouze přispět k většímu šíření kreseb po světě, hlavně v internetu, než by to dokázali sami autoři a časopis s omezeným dosahem. Výsledkem všeho je hlavně velký prodejní úspěch čísla a tedy i otázka, zda jde satirickému časopisu víc o boj za svobodu názoru anebo o reklamu, prodejnost a výtěžek.

V každém případě tu zůstává základní myšlenka. Muslimové mají přece právo si nečíst tento časopis a neprohlížet si v něm vtipy, stejně jako mají křesťané právo nechodit do mešit a neposlouchat tam projevy imámů, s nimiž nesouhlasí. A nikdo se nemusí uchylovat k násilí...(r)

Držitel řádu *Bílého opa* ČUK slavil s přáteli v Malostranské besedě

Radostný společný jmenovatel spojoval více než dvě stovky účastníků oslav životního jubilea Roberta Radosty v neděli 16. září 2012 v Malostranské besedě.

Na snímku vlevo Robert Radosta vstupuje se svou ženou a vnučkou do sálu, kde strávil zásadní léta svého nesmírně užitečného života.

Jistě bylo za léta jeho činnosti několikanásobně více těch, kteří využili s vděkem jeho velkorysý, obětavý a přátelský přístup k zástupcům všech uměleckých žánrů a chtěli by mu svůj dík též vyjádřit.

Předpokládám, že se tak stalo či ještě stane. Právem - za podporu, kterou poskytoval po dlouhá léta zpravidla menšinovým žánrům, ať šlo o amatérské divadlo, třeba Dostavník - jehož byl aktivním členem - i různé hudební žánry: tramskou muziku, folk, písničkáře, džez i jiné, a také za podporu výtvarnému humoru v neposlední řadě.

Zpravodaji, který byl v průběhu let často v roli vděčného diváka, tanou na mysli mnohá jména... Myslím však, že si je dokáže vybavit i každý sám. Řada ze vzpomínaných patří dnes mezi

známé profesionály.

Gratulanti z řad muzikantů (mj. *Bílá nemoc*) hráli ukázky ze své produkce, jemu blízké a jím oblíbené. Bavili se i shromáždění hosté, v sále s barem mohli program sledovat na obrazovce. Mezi dary byl i velký malostranský znak, který Robert hned symbolicky předal produkčnímu týmu "nové" Malostranské besedy vedené *Davidem Hanzlíkem*. Stalo se s přáním, aby pokračovali v duchu staré BESEDY, což je chvála - i obdivu - hodné. Bezpochyby se tak ovšem všechno odehraje ve vyšším *levelu* nové generace. A jako v režimním vtipu o světlé budoucnosti volal stařík: *Já jim To, pacholkům, přeju...!* (A závidím!)

Koho jsme identifikovali?

Pochopitelně nechyběla ani celá rodina, avšak s ní se nepodařilo Roberta fotograficky zachytit, jako hlavní postava večera byla rozpořívána mezi návštěvníky. Po opadnutí náporu se několik "fotoúlovků" podařilo. Pozorovateli, oboru hudebního neznalému, se vedle řady povědomých osob, povedlo identifikovat: pouťového kapelníka *Kocúrka*, *Richarda Tesaříka* (muzika), *Jitku Němcovou* (film), *Aleše Bendu* (jazzofílie), *Jana Rejžka* (médiá), *Báru Štěpánovou* (herectví).

Ze spřízněných osob přišli z ČUKu popřát manželé **Kučerovi** (Kobrovi), manželé **Vorlovi** (též country), paní **Ševčíková** a další kulturní přátelé ze Strany MPMZ. Rovněž tento report v **GAGu** má být jistou formou přání jubilantovi: mnoha sil a zdraví do dalších let.

Věřím, že i za drtivou většinu členů **České unie karikaturistů**, z nichž snad každý někdy za Robertova působení v Malostranské Besedě vystavoval na některém sólovém anebo společném **Salonu kresleného humoru**. Jak jinak, když je **Robert Radosta** držitelem nejvyššího ocenění - **Výroční ceny ČUK**. Patří mu nejen za desítky Kobrových Salonů a za podporu desítek valných hromad naší unie, hlavně za projevené kamarádství.

Mnoga ljeta!

Jan Koutek (i foto)

Nahoře:

S velkým znakem Malostranské besedy to Robertovi sluší - dostal "placku" od managementu, jenž nastoupil do rekonstruované budovy.

(Více o tom - viz předchozí text)

Uprostřed:

Publicista-sršatec Jana Rejžek se vybaňuje s oslavencem. Honza však využil velké sešlosti a pozval Kobru (viz snímek - je tu zachycen s chotí Kučerovou při vážném hovoru s černým pirátem) jako hosta do své rozhlasové relace - vysílala se 20. 9. 2012 ve 20 hod. na ČRo 6 a je k poslechu připravena na webu <http://prehovac.rozhlas.cz/audio/2724875>

Dole:

Major (na snímku s chotí Vorlovou) vypadá spokojeně. Však také on v tomto magickém prostoru strávil utěšené, byť často současně pracovní chvíle.

Ale zpátky k Robertovi:

Radostovi přejeme touto cestou vše dobré a - jak to konečně *cizí řečí* o něco výše učinil náš vyslaný zpravodaj **fotokoutek** -

Ještě hodně let!

Redakce e-GAGU

Ve čtvrtletníku **Syndikátu novinářů ČR** už dva roky vycházejí kreslené vtipy a karikatury členů České unie karikaturistů. Zatím převážně těch, kteří publikují v denním tisku (po Bartákovi to byli Kovařík, Vico, Lichý a Slíva.

Poslední dvojčíslo Mediažurnálu (1-2/2012) vyšlo až koncem letošních prázdnin. Devíti kresbami, z nichž dvě jsou barevné (včetně té titulní - viz vedle) ho vyzdobil kolega pokladník **Mirek Fojtík** z Prahy. Medailonkem autora ho doplnil *Ivan Hanousek*, edY-tor *e-GAGu*. Jak jeho text do rubriky „Kreslíř Mediažurnálu“, tak ukázky z Mirkových kreseb, přinášíme nyní na těchto stránkách.

Miroslav Fojtík

Miroslav Fojtík od roku 1984 žije a pracuje v Praze, ale narodil se v roce 1958 na Moravském Slovácku (Veselí nad Moravou). Vystudoval Střední průmyslovou školu stavební v Brně, potom v Praze postgraduál - obor obrazový redaktor. Pracoval v periodikách jako technický redaktor, výtvarný redaktor a grafik. Od roku 1994 je na volné noze. Už v 10 letech se účastnil výtvarných soutěží (kupř. *O Vyčítalova Macka* za nejlepší dětský vtip na sportovní a turistické téma) a rok nato začal vydávat rodinný časopis v nákladu jednoho výtisku, kde byl redaktorem, ilustrátorem i kolportérem. V posledním roce základní školy začal obesílat svými vtipy redakce novin s humoristickými přílohami. V 16 letech mu otiskli první vtip v brněnské *Rovnosti*. Začal nabízet své kresby novinám častěji, nejprve regionálním

moravským tiskovinám, později celostátním. Je autodidakt, vzdělával se soukromě a absolvoval kurzy na výtvarných školách. Techniku kresby piloval pod dohledem výtvarného

redaktora Dikobrazu *Dušana Motyčky*, který ho nasměroval k profesionálnější výtvarné zkratce.

Do dneška otiskl více než tři tisíce kreslených vtipů a ilustrací v asi dvaceti československých, českých a slovenských tiskovinách. Spolupracoval s brněnským studiem ČT,

Kreslíř Mediažurnálu

Miroslav Fojtík

Miroslav Fojtík od roku 1984 žije a pracuje v Praze, ale narodil se v roce 1958 na Moravském Slovácku (Veselí nad Moravou). Vystudoval Střední průmyslovou školu stavební v Brně, pak v Praze šest semestrů studia při zaměstnání pořádaného tehdejšími svazem novinářů, fakultou žurnalistiky a klubem technických a výtvarných redaktorů – obor obrazový redaktor. Pracoval v periodikách jako technický redaktor, výtvarný redaktor a grafik. Od roku 1994 je na volné noze.

Už v 10 letech se účastnil výtvarných soutěží (kupř. O Vyčítalova Macka za nejlepší dětský vtip na sportovní a turistické téma) a rok nato začal vydávat rodinný časopis v nákladu jednoho výtisku, kde byl redaktorem, ilustrátorem i kolportérem. V posledním roce základní školy začal obesílat vtipy noviny s humoristickými přílohami. V 16 letech mu otiskli první vtip v brněnské *Rovnosti*. Začal nabízet své kresby redakcím častěji, nejprve regionálním moravským tiskovinám, později celostátním. Je tedy autodidakt, vzdělával se soukromě a absolvoval kurzy na výtvarných školách. Techniku kresby piloval pod dohledem výtvarného redaktora Dikobrazu *Dušana Motyčky*, který ho nasměroval k profesionálnější výtvarné zkratce.

Do dneška otiskl více než 3 000 kreslených vtipů a ilustrací v asi 20 československých, českých a slovenských tiskovinách. Spolupracoval s brněnským studiem České televize, ilustroval 2 knihy a nespočet novinových povídek. V denících *Bohemia* si vyzkoušel práci denního politického karikaturisty. Spolupracoval s polským deníkem *Express Poznaňski*.

Velmi si váží současné spolupráce s německými novinami *Prager Zeitung*. Již devátý rok se v každém čísle na komentářové straně týdeníku objevuje jeho vtip glosující dění doma i v Evropě – barevně a ve slušném rozměru. Občas zásobuje aktuálním humorem svůj blog na portálu *lidovky.cz*.

Jako aktivní člen České unie karikaturistů se zúčastňuje domácích a zahraničních cartoons soutěží. Z roku 2006 má dvě čestná uznání ze soutěží v Rumunsku a v Koreji. Jeho práce jsou ve sbírkách muzeí karikatury ve španělské Valencii a v ruském Jekatěrinburgu. Samostatných výstav měl šest, společných půl stovky, doma i v zahraničí.

ih ■

ilustroval dvě knihy a nespočet novinových povídek. V denících *Bohemia* si vyzkoušel práci denního politického karikaturisty. Spolupracoval také s polským deníkem *Express Poznaňski*. Velmi si váží současné spolupráce s německými novinami *Prager Zeitung*. Již devátý rok se v každém čísle na komentářové straně týdeníku objevuje jeho vtip glosující dění doma i v Evropě - barevně a ve velice slušném rozměru. Občas zásobuje aktuálním humorem svůj blog na webovém portálu *lidovky.cz*

Jako aktivní člen České unie karikaturistů se zúčastňuje domácích a zahraničních cartoons soutěží. Z roku 2006 má dvě čestná uznání ze soutěží v Rumunsku a v Koreji. Jeho práce jsou ve sbírkách muzeí karikatury ve španělské Valencii a v ruském Jekatěrinburgu. Samostatných výstav měl šest, k tomu půl stovky společných, doma i v zahraničí. (IH) Kresby: **Miroslav Fojtík**

GAGy nabývají na objemu - začíná dieta!

Kvůli boji s obezitou našeho časopisu jsme tentokrát nasadili drastickou dietu - i z tohoto čísla jsme přesunuli dva už hotové větší materiály do (dvoj)čísla příštího. Co je ovšem horší, z technických příčin jsme odložili i pár čerstvých článků a snímků z nedávných akcí. Škoda!

Z pošty (už mírně historické) / Lubomír Vaněk

Milý příteli, zdravím po dlouhé době z Brna...

Léto jsem měl hektické, dlouho jsem nedával zprávy o své činnosti.

Už v červnu jsem vykonal další *guinnessovský* rekord. V Praze jsem ve *Žlutých lázních* tvořil rychloportréty miminek - **viz videa** na čerstvě renovovaných a aktualizovaných webových **stránkách** www.lubomirvanek.cz.

Ze zajímavých živých akcí ještě vypichuji kreslení v historické tramvaji projíždějící Brnem (**viz vlevo** - je to sken článku se snímkem z dopravního časopisu *Šalina*) nebo účinkování na setkání osobností pořádaném v Praze magazínem *Best of*. Z karikatur vytvořených v poslední době vybírám českého *Cattaniho* - novou vrchní státní zástupkyni **Lenku Bradáčovou**.

Lubomír Vaněk, Brno

KdoCoKdyKdeAtd / Holý; Ševčík; Barták, Jiránek a Slíva u Anděla...

Holý a Stivín u Národního na Národní...

Přimo v centru metropole, kousek od věhlasné kavárny *Slavia* a Národního divadla je ve výstavním sále **Akademie věd** (Národní třída č. 3) k vidění ještě do 4. října výstava **Stanislav Holý – Morgensternovi zajíci** (volná tvorba 70. a 80. let). Výstavu zahájil přítel *Standy Holého* dr. Karel Žižkovský a zahrál další kamarád **Jiří Stivín**.

Vdovu po Standovi, galeristku *Majdu Holou*, uvítal za pořadatele *Jiří Novotný*. K vidění jsou špičkové kousky z grafiky i kreseb. O to víc můžeme litovat, že *Standa Holý* měl vyměřeno na své dílo tak málo času. **(B. Šír)**

Na dolním snímku jsou: *Novotný*, dívkou zakrytý *Žižkovský*, *Holá* s květinou a opět bíločepičatý *Stivín*.

Pozn. red.:

Standovi kolegové z ČUKu nebyli prostřednictvím GAGu na vernisáž pozváni.

Ševčíkův říjen

Také letos se koná **Ševčíkův říjen** v **Galerii nad Botičem**. Jde už o IX. ročník (!) vzpomínkového podvečera na

památku předčasně odešlého kolegu *Igora*... "Klouzavá" vernisáž proběhne od **15 do 17,30**

hodin **ve středu 10. října 2012**. A potrvá do 20. 11. tr. **Adresa:** Domov pro seniory, Zahradní Město, Sněženková 8, Praha 10. Spojení od stanice metra *Skalka* autobusem **195** do stanice *Hlohová*. K

ševčíkovskému vinnému přípitku zve pořadající pozůstalá **Katka**

Ševčíková. (r)

Praha:

Labyrint zdraví a ráj kresleného humoru

Ve středu 19. září skončila třídenní akce *Ligy proti rakovině* - "**Každý svého zdraví strůjcem**" na

pražské pěší zóně u Anděla. Součástí byla i

výstava **Labyrint zdraví**,

kde bylo náročné zdravotní téma odlehče-

no kresbami karikaturistů M. Bartáka, V. Ji-

ránka a J. Slívy. Rovněž fotografiemi Fr. Dostála. A to

vše na málokdy vídané vysoké úrovni vý-

běru a kvality prezentace. Špičkoví kres-

líři uplatnili ve svém osobitém stylu a svým

osobitým způsobem nápady v daném smys-

lu, jen jednotlivé kresby se zdály povědomé. Mohlo to

Novotvary v trávicím traktu jsou považovány za civilizační chorobu. Příčina tkví v nezdravém stravování a životosprávě. ČR zaujímá dlouhodobý světový primát jak ve výskytu, tak v úmrtnosti. Ale obdobná situace jako u nás je i v ostatních vyspělých zemích, zatímco v rozvojových je výskyt těchto nádorů až dvacetkrát nižší.

Většina kožních nádorů je v počátečních stádiích dobře léčitelná. Při včasném odstranění je zásah do života minimální, zatímco odklady mohou rychle vést do neštěstí...

být zdání klamné. I technická kvalita a dostatečná velikost obrazů podpořila sdělnost a

příznivý dojem. Putovní výstava bude v dalších dnech ještě k vidění (vybráno s ohledem na uzávěrku GAGu) v Hradci Králové 26. - 27. 9., ve Strakonících 1. - 2.10. a ve Velkém Meziříčí 3. - 4. 10. 2012.

Návštěvu lze jen doporučit.

(text a foto: **janko**)

Indie 2012: Útok na svobodu projevu

Nesud'te karikaturistu za nastavení zrcadla... míní Indové

Je mladý a mluví jak myslí. Možná je to je důvod, proč orgány nemohly unést upřímnost, s níž karikaturami popsal současný stav politického nepořádku v Indii. Ceněný karikaturista a protikorupční indický aktivista **Aseem Trivedi** (1987) byl zatčen v sobotu 8. 9. v Bombaji policií a obviněn z pobořování. Pěťadvacetiletý autor byl zadržen na základě obvinění za "ošklivý a obscénní" obsah karikatur na svém internetovém portálu. Konkrétně byl zatčen za urážku národních symbolů. Po propuštění za pár dnů (kauce byla 90 USD) začal bojovat proti příslušnému "pobořovacímu" zákonu, který se v tomto případě vztahuje i na jeho karikatury. Zbyl prý v ústavě ještě z dob britského domínia.

Už jen zatčení Aseema Trivediho (**foto** uprostřed) vedlo k masovým protestům mezi Indý. Umělci a podobně smýšlející lidé silně cítili, že toto zatčení bylo politicky motivováno, neb kongres i vláda chtěly umlčet hlas namířený proti korupci. Indická vláda totiž v současné době čelí řadě obvinění z různých podvodů.

Když Aseem Trivedi vyšel z vězení *Road Arthur* v Mumbai, stovky lidí (většinou členové indického spolku bojovníků proti korupci IAC) přivítaly jeho propuštění a lidé ho zasypali květinami (**foto** dole).

Karikaturista: umělec i aktivista

Aseem, jenž byl obviněn z neústavní urážky národní cti a hrdosti prostřednictvím svých kreseb, se brání: *"Nemyslím si, že jsem udělal nějakou chybu. Nechtěl jsem v žádném případě urazit národní čest."*

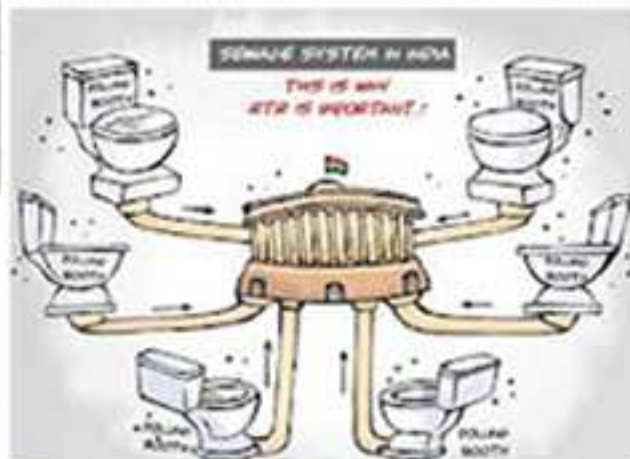
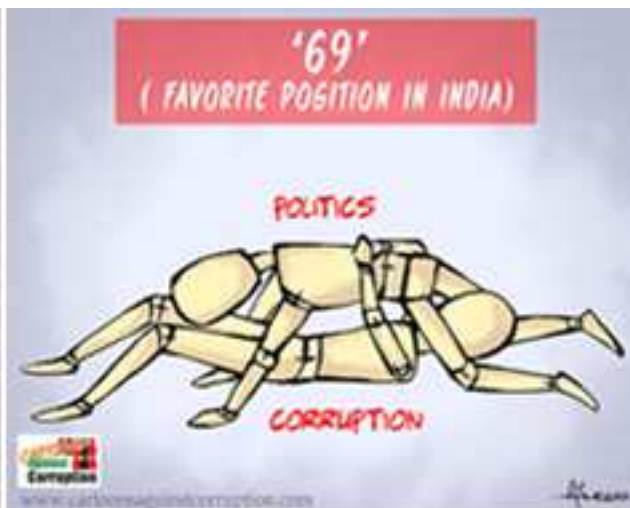
Hodlá i nadále své umění věnovat boji proti korupci a politi-

kům. Ti jsou právě - dle něho - těmi, kdo urážejí národní sym-boly. Aktivista *Binayak Sen*, též odsouzený pro pobuřování, se postavil za Trivediho. Tento zákon je překážkou dosažení demokracie v této zemi; chceme ho proto zrušit, tvrdí.

Místo národních lvů - vlci; místo parlamentu - klozet...

O jaké kresby hlavně šlo? V jedné ze série Trivediho karikatur jsou obvyklí **tři lvi v národním symbolu Indie** nahrazeni **třemi vlky**, jimž ze zubů kape krev a kresba je doplněna

textem **"At' žije korupce"** (viz kresby vlevo). Jiná karikatura zobrazuje indický parlament jako obří záchodovou mísu. Podle vládních úředníků je tenká linie mezi svobodou projevu - pro níž jsou - a urážení národních symbolů. Ale protestující na sociálních sítích soudí, že je

ostudné, že zkorumpovaní politici nebyli odsouzeni, zatímco ti, kteří korupci odhalují, byli uvězněni. To se děje v zemi, považované jinak za největší světovou demokracii. Sám Trivedi se považuje za následovníka *Mahátmy Ghándího*. Také jeho v boji za nezávislost často stíhali kvůli pobuřování. "Pokud ze mě pravda činí zrádce, pak jsem jí rád," říká umělec.

Na webu [Cartoons Against Corruption](#) se nachází několik cyklů autorových kreseb, třeba na téma *Indie v roce 2050* či *Tvrdé obrázky z Indie* (na předcházející straně je ukázka z této série vpravo nahoře) anebo inkriminovaná serie *New National Symbols*. Po syrském karikaturistovi jménem *Ali Ferzat* (za rok 2011) je to indický *Aseem Trivedi*, kdo nejspíš letos získá "Courage in Editorial Cartooning Award", udílenou nadací *Cartoonists Rights Network International*. (ih)

Snímky: internet, kresby: *Aseem Trivedi* (Indie)

Československo 1964: Hrubé znevažování státního znaku

Je třeba vyvodit důrazné závěry... rozhodli čeští komunisté

Rovněž v socialistickém Československu byla tzv. urážka státních symbolů používána k postihování kritických názorů. "Pobouřená veřejnost" (kupř. na výstavě *Polylegranu* v Hradci Králové!) způsobila, že byl v roce 1964 trestně stíhán a odsouzen český karikaturista *Miroslav Lid'ák* za svou verzi státního znaku ČSSR (tehdy téměř čerstvého, s českým lvem

v "husitské" pavěze) a - přes četná svědectví výtvarných umělců a teoretiků umění v jeho prospěch - byl odsouzen (po odvolání v opakovaném soudním řízení k podmíněčnému trestu odnětí svobody). Rehabilitován byl až v roce 1968. Jak známo, nahradil tento známý pražský karikaturista, tvořící jako "Haďák", lva v československém státním znaku postavou Švejka.

Na obrázcích je vlevo nahoře státní znak ČSSR (dvojocasý lev se znakem Slovenska na hrudi) a vpravo je špatná reprodukce fotokopie ze soudního spisu (dvojocasý Švejk). Originální kresba byla zabavena a už se nikdy neobjevila.

Dolní snímek zachytil obžalovaného karikaturistu *Lid'áka* (vpravo) před soudem.

Vlevo vpředu je umělkova kolegyně z Mladého světa, redaktorka *Ljuba Horáková*, která

Ze soudní síně. Obžalován za karikaturu.

v r. 1993 vydala cennou obrazovou publikaci

“Had'ák - aneb osud karikaturisty v Čechách”.

V knize je popisována vernisáž výstavy *Polyle-gran* 13. ledna 1964 s proslavem *Miroslava Horníčka* a s kapelou *Karla Nepraše*. *Literární noviny* napsaly, že v po-slední době vyrostla řa-da umělců, kteří v du-chu tradice moderní ka-rikatury objevili... roz-manitost... metafory ve

službě humoru a satiry. Zmínily však též, že kritickým karikaturám u nás věnují pozornost hlavně kulturní časopisy. Ty však velmi brzy zmapovala ideologická komise ÚV KSČ a v dubnu bylo oficiální stanovisko zveřejněno v *Rudém Právu*. **Had'ák** zde byl přímo jmenován: “Redakce *Plamene* se chystala otisknout *Had'ákovu* karikaturu, která hrubě zneva-žovala státní znak... Je třeba vyvodit dů-razné závěry...” A bylo to: už 2. dubna vezli *Lid'áka* do Ruzyně a tam mu oznámili že 1. dubna zahájila Státní bezpečnost vyšetřo-vání ve věci jeho kresby. Žádný apríl! Do centra se karikaturista vrátil s vědomím, že na něj šijí paragraf 102 - trestný čin ha-nobení republiky. Bylo brzy zřejmé, že se chystá monstrproces... Nebylo však jasné, zda jde o zastrašení redakcí a vydavatelů kulturních časopisů anebo jen nejtroufa-lejších autorů... Zatímco advokát sepisoval stížnost proti obžalobě (autor chtěl jen kri-tizovat pro naši republiku tolik škodlivé švejkovství), výstava i s kresbou se stě-hovala do Plzně a pak do Hradce Králové. Komunistická kritika jí dělala reklamu...

Karikatura: předmět doličný

Místní soudruzi zapisovali do knihy návštěv stížnosti jménem pracujících a najednou se tu objevil zápis: “*Kde je ten státní znak se Švejkem, o kterém se píše v této knize?*”

Už byl v Praze - na StB. Karikatura jako předmět, jímž byl spáchán trestný čin.

O tom, jak celý proces probíhal i jak skončil první soud (jeden rok nepodmíněně!) je v publikaci “*Had'ák*” celá kapitola - vřele doporučujeme! Ale při pročítání výpovědí svědků o tom, jak *Lid'ák* usiloval *pomáhat republice*

proti všem zlořádům karikaturou si nelze ne-všimnout podoby s nynější indickou udá-lostí. Jenže tehdy nebylo v Československu ani potuchy o demokracii, kterou mají dnes v Indii. Nejen policie a soudy, ale i veškerá média byla v rukou strany a vlády, mimo oficiálních zpráv v ČTK se noviny o procesu nezmínily. Kdepak internet... Natožpak pouliční protesty...! Každé takové srovnání vychází z úplně jiného pojetí státu, svobody názorů, slova - i karikatu-ry. Dnes může karikováním leckdo leckoho pobouřit, někdo se tak dokáže zviditelnit a někdo proslavit. Ale aby v naší části světa nějaká vláda dokázala někomu zničit život, jako to uměli komunisti - díky bohu - to už ne.... (Na obr.: *Had'ákov* P. F. 1994) (ih)

Kresby: **Had'ák** (Česko)

Na příští straně: fotoglosa z mítinku šéfů muzeí cartoons v *Kruishoutem*

A pak, že náš žánr „cartoons“ je takřka výhradně mužskou, natož pak muzeální záležitostí. Snímky jsou z prvního dne zářijového meetingu cartoonistických muzeí v belgickém Kruishoutem (ECC). Této významné události se budeme věnovat obsáhleji, až budeme mít k dispozici nejen fotky, ale i výsledky jednání několika desítek účastn(ík)ů; včetně jejich diskusních příspěvků... (g-men)

Fotoglosa / Ze srazu karikaturních muzeistů - není tu něco **divného, pánové?**

Ze Slovenska / Gagy nejsou e-GAGy

Ještě z kremnických GAGov

Pokud se v našem GAGu věnujeme poněkud obsírněji GAGom ve slovenské Kremnici, není to jen kvůli shodě pojmenování, ale také kvůli významu (také této akce - nejen našeho slovního magazínu!)

Po zprávě v minulém čísle (především jsme zmínili předávání speciálního Gunára kolegovi Taussigovi a slovenskému Mydlovi) nyní přidáváme ještě tři snímky z exteriéru. Jak známo, spousta bodů programu této slavnosti humoru se odbyvala i v městském exteriéru. Tam se též nechali společně vyfotografovat účastníci karikaturistických „disciplín“.

Nahoře jsou (zleva): *Ivan Popovič*, za dvěma děvčaty (*ty sme tam pribrali len kvôli skrášlení kompozície* - píše náš zvláštný korespondent **Fedor Vico**) vidno kus oceněného *Pavla Taussiga*, dále *Fedor Vico*, *Ivailo Cvetkov*, *Dana Zacharová*, *Bobo Pernecký*, *O-Sekoer* z Belgie a zcela vpravo bratislavský *Jano Valter* (v tričku se svým dílem - kresbě a dílu tak dělá reklamu).

Na druhém snímku kreslí v popředí Belgičan *O-Sekoer* (ten dostal Gunára z několika nominovaných - včetně Bartáka) za ním kreslí *Ivan Popovič* a *Jano Valter*.

Na třetí fotce je *Fedor Vico* (*ten malý vľavo* - uvádí *Vico*) před svým příspěvkem (pokud to nevíte, tak *Fedor* vystudoval na výtvarné škole obor monumentální malba!) a vpravo velký Bulhar *Ivailo Cvetkov*.

Fedor se na náš dotaz omluvil, že nezná nejen jména, ale ani adresy (!) svrchu zmíněných dívek (sám přiznává, že to byla hrubá nebdalost) a dodává, že by z Prešova opět rád přijel do Prahy na Valnou hromadu ČUKu. (g)

nejen jména, ale ani adresy (!) svrchu zmíněných dívek (sám přiznává, že to byla hrubá nebdalost) a dodává, že by z Prešova opět rád přijel do Prahy na Valnou hromadu ČUKu. (g)

Ze světa podruhé / 2x výstavy v Polsku (*Varšava a Żyrardow*)

Výstava prací *Zygmunta Zaradkiewicze* s podtitulem "*narrative drawings form the distance and close-up*" bude otevřena 25. 9. 2012 ve varšavském *Cartoon Art and Caricature Museum* (abychom zůstali u té angličtiny). Práce oceněné v polských a mezinárodních soutěžích v letech od 1972 až 2012 představí základní tvorbu polského grafika, designera, architekta, karikaturisty a malíře (a také současného ředitele této instituce). Otvírací doba muzea v Kozí ulici: 10 - 18 hodin, ve čtvrtek 12-20, v pondělí zavřeno, zato v úterý je vstup volný! Výstava **Z. Z.** potrvá až do 18. listopadu t. r.

Kresba: **Zygmunt Zaradkiewicz** (z pozvánky)

Výstava kresleného humoru na téma *Město zahrad* se odehrála - v zahradách a parcích města *Żyrardowa*. Počasí vernisáži přálo a výstava v plenéru vypadá na snímcích skvěle. Více o tom včetně fotografií **v příštím** čísle **e-GAGu!**

O humoru / Výběr z nedávných textů v českém tisku... (a 2 vtipy!)

Opět jsme pro vás připravili trochu výstřížků o humoru v různých podobách a souvislostech... zdaleka to nejsou všechny zmínky a zdaleka ne z více zdrojů. Jak jste sami jistě poznali, čerpáme z těch tiskovin, které máme pravidelně k dispozici, resp. cítujeme z těch článků, na něž nás upozorníte...

Legrace TV-pořadu na "Na stojáka": jen 50%

S přechodem pořadu sólových bavičů z HBO na Kavčí hory se nic nezměnilo. Jen se zartuje, že „Na Českou to bude stačit“, Iva Pazderková potěší tirádou blondýny na téma „veřejnoprávní je super, chudý a nemocní lidé jsou zbyteční“ (...) Leč vesměs jde o již objevené a osvědčené tváře, chtělo by to nový nábor a pořádný souboj talentů i ztracenců z ulice od nuly.

Mirka Spáčilová, MfDNES; 5. 9. 2012; str. B8

Zdeněk A. Tichý, Mf DNES; 31. 8. 2012; Příloha Divadlo 2012, str. 8

Kresby: nahoře laureát Čs. Novinářské ceny 2011 **Fedor Vico**, Sport; dole **Vladimír Renčín**, Právo - kandidát Čs. novinářské ceny pro rok 2012. Někdo ho však musí navrhnout-přihlásit. Text: **Běžte domů a smířte se nějak s tím, že je dnes všechno o penězích. Dostanu osm stovek.**

Herec humorista - Zlatý globus i Zlatý bidet

Když **Jean Dujardin** (1972) přebíral za film *Umělec* zlatou sošku Oskara, prohlásil k publiku: „Kurva, to je geniální!“ (...) Držitel Zlaté palmy, Zlatého Globusu i Oskara (vše během pár měsíců!) v sobě objevil herecký talent už ve škole, kde napodoboval učitele. Ale jeho chvíle

Vulgarismy?

Jsou zábavné a úderné...

Herec **Jaroslav Plesl** (1974) představil adaptaci povídek Irvine Welshe „**Ucpanej systém**“.

Slogan o „nejsprostší inscenaci v historii Dejvického divadla“ sice upoutá pozornost, ale v té hře snad jde víc než jen o sbírku brutálních vulgarismů ze čtvrté cenové skupiny?

Plesl: „Samozřejmě. A domnívám se, že by si své vyznavače našla i kdybychom si s ostatními herci stoupli do řady a pouze na diváky vyprskali všechny sprostárny (...) Naštěstí Welsh i Majling, který hru vytvořil, kompilací Welshových povídek mají **smysl pro humor a nadhled** (...) **Vulgarismy jsou vlastně velmi zábavné. Mají dar zkratky a údernosti. Často dokáží situaci či člověka pojmenovat nejpřesněji, jak lze.**“

přišla až na vojně: „*Panoptikum na vojně je mnohem pestřejší než to pedagogické. Naráz mě to začalo bavit, jejich imitace. A taky kladná odezva v podobě **smíchu** u mých kamarádů v zeleném.*“ V řadách regimentu se zrodil komik. Pro tento typ začínajících herců bez dramatického vzdělání existuje ve Francii síť tzv. *cafés-théâtres*. Neboli miniaturních scén v barech a kavárnách, kde lze se souhlasem majitelů předvádět **satirické skeče a komické výstupy**. Dujardin vystupoval v roli ohlašující budoucí postavu *Brice de Nice*. Tedy retardovaného adolescenta, jehož kousky se začaly šířit po internetu. „*Dospělí tomu vůbec nerozuměli, mladí šíleli radostí, když viděli sami sebe.*“ (...) Zmíněného *Brice de Nice* z r. 2005) který patřil k nejnavštěvovanějším francouzským filmům (4,3 milionu diváků) mu neodpustila kritika - oceňovala tehdy film „*Zlatým bidetem*“ pro nejslabší film a herecké ztvárnění roku.

Jaroslav Formánek, Respekt č. 12; 19. 3. 2012, str 64

Methylalkohol - český černý humor

...jistě, umíme si udělat legraci i z vážných věcí. Třeba aktuální lidová tvořivost: „*Dívají se dva chlapi na přímý přenos z poslanecké sněmovny a jeden říká druhému: Tak na tohle se už dívat nebudu. Dáš si panáka?*“ Vtipy jsou veselé. Na můj vkus nás ale černý humor musí v Česku provázet až příliš často.

Jaroslav Mašek, MfDNES; 18. 9. 2012, str. A8

Černý humor legendární izraelské premiérky

Golda Meierová (nar. v Kyjevě r. 1898, zemřela v r. 1978) V r. 1969 se stala první a dosud jedinou předsedkyní izraelské vlády. Proslula, když po vpádu egyptsko-syrských vojsk do Izraele v r. 1973 (na tamní „Den smíření“) dokázala vetřelce porazit - izraelská vojska se zastavila pár desítek kilometrů od Káhiry...

Jak jednou Golda Meirová prohlásila s typicky černým židovským humorem, Mojžíš neměl dobrou povahu, protože zavedl Židy na jediné místo Blízkého východu, kde spolehlivě není ropa.

Nela Slezáková, MfDNES; 10. 9. 2012, str. A12

Pozn.: Židé a Arabové mají společné kořeny - ale ve smyslu pro humor je „nebetyčný“ rozdíl. Dovedete si představit, kdyby takhle zavtipkoval iránský premiér o Mohamedovi?

Časopisy / ArteFacto č. 55

čtrnáctideníku **100+1 ZZ**. Nedávno byl Mordillo dokonce osobně na Slovensku (v GAGu jsme o tom informovali).

V čísle se ještě připomíná 50. výročí narození **Spidermana** a také je tu stať o zrození maskota příštího mistrovství světa v kopané - **Mundial de Fútbol Brasil 2014** - je jím sympatický **pásovec**, jenž se dokáže stočit do klubíčka - a vypadá prý potom úplně jako fotbalový míč!

Kresby: **Guillermo Mordillo** (Argentina) a maskot **Pásovec** z ArteFacto

S publikačními možnostmi to čeští komik-soví tvůrci nikdy neměli – a asi ještě pár let nebudou mít – jednoduché. Zdá se však, že úplně jiná je situace ohledně komiksových výstav. Z těch velkých společných jsme jen letos mohli vidět **Komiks nejen v komiksu** nebo **Ještě jsme ve válce**, na konci září skončí **13 komnat komiksu** v Novém zámku v Kostelci nad Orlicí. Všechny tyto výstavy byly (a jsou) reprezentativními přehlídkami současných českých komiksářů.

A všechny tyto výstavy se chystají trumfnout v Brně. Pánové Prokůpek a Kořínek totiž připravili pro tamní Dům umění velkolepý projekt **Signály z neznáma – český komiks 1922–2012**. Jak už název napovídá, půjde o výběr z toho nepodstatnějšího z české komiksové historie, přičemž i současní tvůrci dostanou znovu příležitost upozornit na svá díla. Kromě brněnského Domu umění spolupracovaly na náročném projektu Dox Prague, Východočeská galerie, Ústav pro českou literaturu AV ČR a Filozofická fakulta Univerzity Palackého. Hlavním mediálním partnerem je Česká televize, katalog vydává *Arbor vitae*.
(Vhrstí)

Nové komiksy:

Radim Kopáč: **Nový český komiks (2000–2012)** (Ministerstvo kultury České republiky)
Brian Wood / Riccardo Burchielli: **DMZ 4: Palba do vlastních** (BB art)
Garth Ennis / Steve Dillon, Steve Pugh: **Preacher – Kazatel: Pradávná historie** (BB art)
Óba Cugumi / Takeši Obata: **Death Note: Zápisník smrti 5** (Crew)
Roger Lécureux / André Chéret: **Rahan a Rozpolcená hora** (Albatros)
Klára Smolíková / Jan Smolík: **Husité** (Albatros)
Matt Murray: **Šmoulové a jejich svět** (Computer Press)
Stephenie Meyer / Young Kim: **Stmívání: Grafický román 2** (Egmont)

Výstavy:

14. září – 14. října 2012, Galerie Františka Drtikola, Zámeček-Ernestinum, Příbram:

Petr Sís: Zeď – Jak jsem vyrůstal za železnou oponou

26. září 2012 – 6. ledna 2013, Dům umění města Brna:

Signály z neznáma – český komiks 1922–2012

26. září 2012 – 13. ledna 2013, Muzeum ve Šlapanicích:

Komiks jako Brno

1. října – 1. listopadu 2012, Kabinet Múz, Brno:

Jaromír Plachý, Jana Špalová: Komixxx – 3x jiné pojetí komiksu

3. října – 27. října 2012, T – Gallery, Bratislava:

Michal Ivan a Petr Včelka: Playground

8. října – 5. listopadu 2012, Yacht club, Brno:

Oipooik + Coeur Oipooik family: Komixxx – 3x jiné pojetí komiksu

Workhop:

7. října 2012, 16:00, Yacht club, Brno: **AKA 47: Rozhýbej svoji bublinu**

Soutěž:

ARNAL 2012: Soutěž o nejlepší komiksovou hrdinku

<http://www.superhrdina.com/>

Akce:

25. září 2012, 17:30, Brno: **Komiksový happening před Domem umění**

4. října 2012, 17:00, Praha: **Komiksový čtvrtek v Krakatitu:**

Jana Fantová, Karel Jerie (KomiksFEST! 2012)

Ceny:

Ignatz Awards

Outstanding Artist: **Jaime Hernandez: Love and Rockets New Stories**

Outstanding Anthology or Collection: **Kate Beaton: Hark! A Vagrant**

Outstanding Story: **Jaime Hernandez: Return to Me, Love and Rockets: New Stories 4**

Outstanding Series: **Gilbert and Jaime Hernandez: Love and Rockets New Stores**
Outstanding Comic: **Brendan Leach: Pterodactyl Hunters**
Outstanding Online Comic: **Jillian Tamaki: SuperMutant Magic Academy**
Outstanding Graphic Novel: **Anders Nilson: Big Questions**
Promising New Talent: **Lale Westvind: Hot Dog Beach**
Outstanding Mini-Comic: **Corinne Mucha: The Monkey in the Basement and Other Delusions**
Special Award: **Richard Thompson**

Joe Shuster Awards

Outstanding Comic Book Cover Artist: **Francois Lapierre: Chroniques Sauvages**
The Gene Day Award for Self-Publishers: **Dakota McFadzean: Ghost Rabbit**
The Dragon Award – Comics for Kids: **Paul Roux: Ariane et Nicolas 6: Les Toiles Mysterieuses**
Outstanding Web Comics Creator: **Emily Carroll**
Outstanding Comic Book Writer: **Kurtis J. Wiebe: Green Wake 1–8; The Intrepids 1–6; Logan's Lost Lesson**
Outstanding Comic Book Artist: **Stuart Immonen: Fear Itself 1–7; Queen, King, Off-Suit/X-Men: To Serve and Protect 4; Say You're Dead/Outlaw Territory 2**
Outstanding Comic Book Cartoonist: Ramón Pérez: **Jim Henson's Tale of Sand**
The Harry Kremer Award for Outstanding Comic Book Retailer: **Silver Snail (Toronto)**

Pen Literary Award – Graphic Literature award for Outstanding Body of Work: Joe Sacco

Hugo Awards – Best Graphic Story: Ursula Vernon: Digger

Narozeniny:

Gerry Conway (*1952), americký scénárista
Seth (*1962), kanadský kreslíř
Tom Dougherty (*1962), americký scénárista a výtvarník
Lance Took (*1962), americký výtvarník
Scott Dunbier (*1962), americký editor
Michael Peterson (*1982), americký scénárista

Signály lákají do Brna...

Od úterý 25. září je v Brně otevřena komiksová výstava "**Signály z neznáma**" aneb **Český komiks 1922 - 2012**. V Domě umění města Brna bude na Malinovského náměstí otevřena (od středy do neděle od 10 do 18 hodin) až **do 6. ledna** příštího roku. Kurátory velkého projektu, k němuž časem přibude i velká publikace jsou **Tomáš Prokůpek** a **Pavel Kořínek**. Více o tom na adrese www.dum-umeni.cz

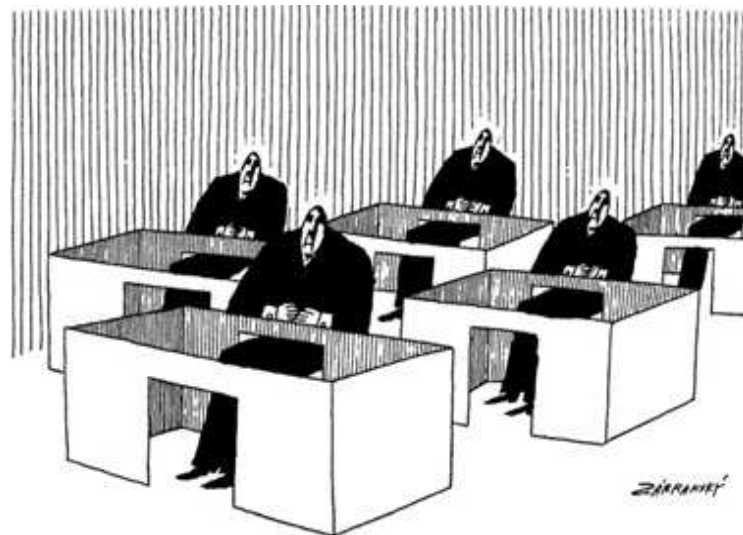
AKTUALITA: Marek Douša, někdejší redaktor Škrty, se objevil opět po jisté odmlce jako autor satirického Sorry; a předminulou neděli též jako jeden z hlavních mluvičů v zajímavém dokumentu „*Na divokém severu*“ (ČT2). Se svou chotí vystupovali jako seriózní usedlý pár místních novinářů. Nebýt toho, že se na chvíli na obrazovce objevila (zrychleně) ukázka z tvorby jednoho ze stripů, které před kamerou k tématu nakreslil, nikdo by si toho rozvážného starousedlíka nespojil s Doušou, jurodivým pražským černohumoristou (navíc zakladatelem filmového festivalu s pěkným názvem „*Šenovská svině*“). Stárnutí je hrozná věc... (r)

AKTUALITA: Deváté bienále **Frašťacký Trň 2012** zve na vernisáž posoutěžní výstavy spojenou s ceremoniálem vyhlášení vítězů - v pátek 5. 10. v 16,30 v Hlohovci na Slovensku. Pořadatelé zatím neodtajnili výsledky, takže je najdete až v příštím čísle. Zatím jen prozradíme, že se na slavnost chystá i členka ČUKu... Výstava potrvá až do 3. 11. 2012. (fb)

Nenápadně, a při pohledu z Prahy také nečekaně, se na Slovensku objavil portál venujúci sa výtvarnému humoru. Takový, ktorý dosud ani v Česku ani na Slovensku neexistoval. Má slovenskou i anglickou verziu a predstavuje mj. i českou karikaturu a její vrcholné autory (zatím tři - viz kresba **Vlasty Zábranského** z Brna). Požádali jsme proto administrátora, aby pro e-GAG o této nové web-adrese sdělil něco bližšího. Zde to je:

Cartoon Gallery je neziskový projekt, ktorého cieľom je propagácia a popularizácia umenia „cartoons“.

Cartoon Gallery po približne polročnej príprave zahájila svoju prevádzku v decembri 2011. Postupne prerástla v medzinárodný projekt, ktorý v spolupráci s renomovanými autoritami v tejto oblasti na svojich stránkach postupne predstavuje tvorbu najúspešnejších a najpozoruhodnejších európskych autorov *Cartoon Art*. V súčasnosti Cartoon Gallery prezentuje tvorbu 56 špičkových karikaturistov z 22 krajín. Vysoko si vážime tvorbu českých umelcov a preto bolo pre nás veľkou cťou a potešením, že sme mohli predstaviť aj

skvelú tvorbu niektorých vynikajúcich českých karikaturistov. Popri tejto „galerijnej“ funkcii sa Cartoon Gallery okrajovo snaží informovať tiež aj o vybraných témach súvisiacich s „cartoons“, ako sú nové knihy, súťaže, podujatia, udalosti a pod. (táto funkcia je len doplnková - skvelému servisu a úžasnej informačnej hodnote e-Gagu samozrejme nemôže a ani nemá ambíciu konkurovať).

Koordinátorom a administrátorom webstránky Cartoon Gallery je **Karol Čizmazia**.

Pro dokumentaci připojujeme ještě (p)ůvodní text k „české kapitole“:

Česká republika

Súčasná česká karikaturistická obec zahŕňa široké spektrum tvorcov disponujúcich pestrú paletou tvorivých prístupov a to tak tematicky ako aj výtvarne. V rovnakom čase tu vzniká ľahký zábavný humor ale i humor filozoficky ladený, humor relaxačne osviežujúci ale i humor s hlbokým psychologickým ponorom, spoločenská i politická satira, aktuálna karikaturistická publicistika ale i výsostne artistná tvorba pojednaná klasickými výtvarnými technikami, ktorá aspiruje na trvalé miesto v dejinách umenia. Veľkú tradíciu majú každoročné "Salony kresleného humoru", ktoré organizuje už od roku 1970 *Josef Kobra Kučera*. V roku 1990 bola z iniciatívy novinára *Ivana Hanouska* založená "**Česká unie karikaturistů**" (ČUK), ktorá združuje tvorcov kresleného humoru (cartoons) a karikaturistov z Českej republiky. ČUK sa významne podieľa na organizácii spolkového života, spoluorganizuje viacero výstavných a súťažných podujatí a je tiež členom medzinárodnej organizácie FECO (Federation of Cartoonists Organisations). Významnú a ojedinelú informačnú funkciu plní periodikum "**e-GAG**", ktorého editorom je *Ivan Hanousek* a ktoré má za sebou už 10 úspešných ročníkov.

Na českej „cartoonistickej“ scéne možno dnes identifikovať viacero výrazných osobností tohoto žánru, ktorých renomé už dávno presiahlo rámec ich domoviny, ba i Európy. K týmto osobnostiam nesporne patria:

Miroslav BARTÁK; Jiří SLÍVA; Vlasta ZÁBRANSKÝ

Zdroj: <http://www.cartoongallery.eu/>

Výsledky / Turecko (2x), Srbsko, Maďarsko

Axial Int'l Cartoon Contest - Maďarsko

na adrese <http://www.axial.hu/hirek/axial/lezarult-az-axial-nemzetkozi-karikatura-palyazat/hu> jsou uvedeny výsledky „zemědělské“ maďarské soutěže.

Mezi 335 kreslířů ze 65 států je uvedeno i 6 účastníků z řad ČUKu: Jiří Srna, Jiří Košťál, František Kratochvíl, Marie Plotěná, Novák Jiří a Tomáš Truneček. A právě **Truneček** je také mezi devíti oceněnými karikaturisty. **Gratulálunk a djázottaknak és minden résztvevőnek köszönjük a munkáját!** ČUK se ke gratulaci velice rád připojuje!

I. Prize: Tovirac Zoran Toco (Serbia)

Diploma: Tomáš Truneček (Czech Republic)

Ceny:

1. Prize: Tovirac Zoran Toco (Serbia) - viz obr. vlevo nahoře!
2. Prize: Doru Axinte (Romania)
3. Prize: Máté Steiner (Hungary)

Diplomy: Vladimír Kazanevsky (Ukrajina); Andrey Selivanov (Rusko), Bartolome Matas Atienza (Španělsko); Károly Lugosi (Maďarsko); Oleksij Kustovskij (Ukrajina); **Tomas Truneček** (Czech Republic -- viz obr. vpravo nahoře!)

Uluslararası Turhan Selçuk Karikatür Yarışması - Turecko

Účast: 321 karikaturistů ze 38 zemí poslalo 825 karikatur.

1. cena: Hamidreza Musayebi - Irán (viz obr. vedle!)

Nezih Danyal Karik. Vakfi O. o.:
Vladimír Kazanevsky - Ukrajina;
Cumhuriyet Gazetesi O. o.:
Mohammad Ali Khalaji - Irán;
M. Ticaret ve Sanayi Odası O. o.:
Hicabi Demirci - Turecko;
Milas Sanatçılar Derneği "Abdulcanbaz" O. o.:
Tahsin Elmas - Turecko.

32. Int'l Nasreddin Hodja Cartoon Contest 2012 Istanbul - Turecko

Téma: Free (volné). **Jury:** Erdogan Bašol / Turecko, Kadir Dogruer / Turecko, Alessandro Gatto / Itálie, Muhittin Köroglu / Turecko, Nexhat Krasniqi / Kosovo, Oleksiy Kustovsky / Ukrajina, Metin Peker / Turecko, Igor Smirnov / Russia, Metin Üstündag / Turkey, Sevket Yalaz / Turecko. Porota **po pár dnech** vyhověla protestu I. Kara a laureáta GP **Turciose** (Španělsko) **dikvalifikovala** (jeho dílo bylo už letos oceněno, čímž autor porušil pravidla soutěže. Kresby všech dalších autorů se proto v hodnocení posunuly o stupínek výš. **Zde je nové pořadí:**

Grand Prize:

Grzegorz Szumowski - Polsko, **(viz obr. vlevo!)**

5x Honor Prizes:

Kambiz Derambakhsh - Iran, **Yuri Kosobukin** - Ukrajina, **Burak Ergin** - Turecko, **Jerzy Gluszek** - Polsko, **Sergej Rjabokon** - Ukrajina.

17x Special

Prizes: **Pavel Botezatu** - Rumunsko, **Aleksei Kivokourtsev** - Rusko, **Arben Meksi** - Albanie,

Nikola Listeš - Chorvatsko, **Shahram Rezaei** - Iran, **Vladimir Kazanevsky** - Ukrajina, **Ibrahim Tuncay** - Turecko, **Cristobal Reinoso** - Argentina, **Cemalettin Guzeloglu** - Turecko, **Milko Dikov** - Bulharsko, **Constantin Sunnerberg** - Belgie, **Elena Ospina** - USA, **Musa Gumus** - Turecko, **Pawel Kuczynski** - Polsko, **ARES** - Kuba **(viz obr. vpravo!)**, **Grigori Katz** - Izrael. **Kresby jsou na:** <http://karikaturculerdernegi.com/2012/09/32-uluslararasi-nasreddin-hoca-karikatur-yarismasi-sonucunda-degisiklik/>

XI. International Ecartoon Biennial Sokobanja 2012 - Srbsko

1. cena: **Mahmood Nazari**, Iran
 2. cena: Nedeljko Ubović, Srbsko
 3. cena: Mojtaba Heidarpanah, Iran
- Diplom: Ahmet Aykanat, Turecko / Diplom: Ali Mirae, Iran

Výběr z oceněných prací připravujeme do příštího čísla e-GAGu.

Propozice / **Kolumbie, Rumunsko**

19. Int'l Cartoon Rendon Festival 2012 - Kolumbie

Už podevatenácté se letos koncem roku koná festival karikatury na památku autora jménem **Ricardo Rendón Bravo** (velký latinsko-americký humorista XX. století).

Téma: téměř samá žena - žena, slavné ženy, jakási žena... a nakonec také něco jiného...

1. WOMAN; **Woman** in the satirical presentation, modern and fashionable, joyful and upset; a wife, mother or friend, woman the house, professional or just the **woman**...
2. FAMOUS WOMEN: **Outstanding Women in world history**,
3. **DÉBORA ARANGO:** Artist Colombian See Biography www.cartoonrendon.com
4. FREE. (volné téma!)

Uzávěrka: 3. 11. 2012

Počet: Each participant can present in the competition a maximum of Three cartoons for theme.

Rozměr: ne více než 30 x 40 cm / Všechny práce musí být originální, neoceněné a nepublikované. *Photographs, photocopies etc, will not be accepted.* Nutno připojit *short curriculum vitae* a fotoportrét

autora. Práce nutno na zadní straně označit jako vždy: *name, surname, address, telephone and country of origin of the participant.*

Katalog: *The selected Caricaturist will receive free a catalogue.*

Jury: *composed of Colombian and foreign cartoonists.*

Výsledky: *December of 2012.*

Vracení: *The cartoons presented in the competition won't be returned.*

Ceny:

1° Grand Prix Theme "WOMAN"	US	2.000
2° Prize Theme "FAMOUS WOMEN"	US	500
3° Prize Theme "DÉBORA ARANGO PÉREZ"	US	500
4° Prize Theme FREE	US	500

Special Prizes offered by various institutions.

Adresa:

19° FESTIVAL INTERNACIONAL DE CARICATURA CARTOONRENDON

Fernando Pica / Centro Cultural Cr 50 # 48 - 05, Rionegro, Antioquia **COLOMBIA**

Info a přihláška: www.cartoonrendon.com / info@cartoonrendon.com

6. Int'l. Cartoon Contest URZICENI - Rumunsko

Téma 1 : **FREE**

Téma 2 : **ONE-WAY ROAD** (Jednosměrka)

Počet: max 5

Rozměr: A4 - A3

Deadline: 19. 11. 2012

Ceny:

Téma 1: First Prize – 1000\$; Second Prize – 600 \$; Third Prize – 400 \$

Téma 2: 3x Special Prizes: 400\$, 300\$, 200\$

Vracení: *Ne. The works will not be returned, they will remain the property of The Culture House of Urziceni Municipality.*

Výstava: ano / **Katalog:** *each selected artist will receive a copy*

Adresa:

CASA MUNICIPALA DE CULTURA URZICENI - JUD. IALOMITA

CALEA BUCURESTI NR 27.

925300 – URZICENI

ROMANIA

Info: culturaurziceni@gmail.com . petras23n@yahoo.com - tel : +40243254020

Kalendarium: Bude po registru muzeí následovat i přehled cartoons contest...?

Tam, kde FECO už pomalu ztrácí iniciativu (což lze snadno zjistit při pohledu na webový portál federace) a věnuje se spíš údržbě, resp. usiluje o aspoň občasně vydávání tištěného Magazínu, přebírá zřejmě iniciativu nová formace - muzea cartoons. Ne že by jich bylo málo, ale dosud kupodivu příliš o sobě vzájemně nevěděly. Nyní už máme k rukám i celkem úplný seznam těchto institucí, jejichž předností je hlavně lepší financování. Ne, že by bylo všude ideální, ale muzea určitě nejsou závislá na tom, zda jim členové národních cartoonistických svazů pošlou peníze vybrané od svých členů, aby mohla existovat.

O tom se snad ještě z GAGu časem dozvíte; zatím tedy jen letom - jedním z počínů letošního 4. srazu vedení těchto institucí je pokus o průzkum i **zhodnocení** a snad i soupis či kalendář stálých **mezinárodních soutěží**. Předběžně z něho vyplývá, že existující soutěže jsou na světě nejčastěji pět let. Pokud by to byla pravda, byli jsme na tom v ČR (cha!) lépe. Naše mezinárodní soutěže se dožily více ročníků - tedy než zesnuly... A navíc nejméně jedna z nich vstane příští rok z mrtvých. Ovšem na slovenský **Súdok** humorného piva má ve světě jen málokdo - příští rok se chystá v Prešově už XIX. díl!

A co aktuálně finišující soutěže? Na Olense už je pozdě, ale **Kýchání mozku** lze ještě stihnout... tak hurá! Počátkem října přichází čas filosofie (Turecko) a divadla (Itálie), ale též je teď ta nejlepší doba pro "Sexual diversity" (Mexiko) - pokud někdo tušíte, co to znamená. Tentokrát jsme do tabulky připsali jen dvě čerstvé novinky: Ale na tu druhou je čas do listopadu; s pracemi pro *Urziceni* nemusíte dorazit celí *uřícení*... (g)

2012	Název soutěže	Body *)	Deadline	GAG **)
Póóózdě!	Olonse Kartoenale - Olon, Belgie		24. 9. 2012	29/32
Září	Digital media - Teheran, Irán - new	**	28. 9. 2012	35/36
Hóóóóří!!!!	Karpik - Niemodlin, Polsko	***	30. 9. 2012	29/32
Hóóóóří!!!!	II. Kychanie mozgu - Prešov, Slovensko	***	30. 9. 2012	29/32
Hóóóóří!!!!	City and Citizen - Tabriz, Irán	***	30. 9. 2012	29/32
Říjen	Press without Press New Izvestia - Moskva, Rusko	**	1. 10. 2012	33/34
Hóóóóří!!!!	Theatre - Gallarate, Itálie	***	1. 10. 2012	33/34
Hóóóóří!!!!	"Filosofie" - Eskisehir, Turecko (bez cen)	-	1. 10. 2012	33/34
Příhořivá...	"Cultural Correspondences" - Španělsko - nové	-	12. 10. 2012	35/36
Příhořivá...	Ranan Lurie Political Cartoon - OSN, USA - NEW!	****	15. 10. 2012	35/36
	CAIB - Lagos, Nigerie - NEW!	-	22. 10. 2012	37/38
	Sexual Diversity SINALOA - Mexiko - Nové!	-	28. 10. 2012	35/36
	Cartoon Rendon - Antioquia, Kolumbie - new!		3. 11. 2012	39/40
	Red Man - Peking, Čína - nové!	***	15. 11. 2012	37/38
Náš tip!	"Zločin a trest" , Kartoenale - Bruggy, Belgie - Nové!	***	16. 11. 2012	37/38
	"One-Way Road" - Urziceni, Rumunsko - Nové!	**	19. 11. 2012	39/40

*) ve sloupci **Body** vycházíme z hodnocení soutěže jiných cartoonistických portálů, hlavně však z vlastních zjištění. Čím více hvězdiček, tím lepší soutěž. Bez hvězdiček jsou obvykle první ročníky soutěží zcela nových.
 **) ve sloupci uvádíme číslo e-GAGu, v němž najdete český výtah z propozic. A odkaz na závazný originál.

Po uzávěrcce:

Nepraš a KŠ v DOXu. V Galerii DOX v Praze 7, Poupětova 1, končí výstava díla Karla Nepraše a návazné **Křížovnické školy**. Lze doporučit, otevřeno až do pondělí 1. října, včetně. Základní vstupné Kč 200.-; souběžně běží nejméně další tři expozice a aktivity galerie - archiv, prodejna knih, terasy a kavárnu nevyjímaje. Na webu - www.dox.cz - bohatá virtuální dokumentace nejen **Nepraše**. (janko)

Kratochvíl se vznášá nad Duchcovem

FRK oslavuje výstavou v **Poppelově galerii** v **Duchcově** výročí. Zahájena byla 22. 9. tr. Z předlouhé úvodní řeči novináře **P. Koukala** je zřejmé, oč šlo. Tu je úryvek z projevu:

*"Když jsme nedávno doladovali program XVI. ročníku ekologicko - výtvarného sympózia 'Vznášení nad krajinou', při posuzování veškerých aspektů nám neunikla skutečnost, že doba je zlá (...) a je také žalostně málo příležitostí k provozování humoru a legrace. K tomu se jako na potvoru opět přiblížilo neblahé výročí 21. srpna, což nám naštěstí připomnělo, jaký problém mival toho dne s oslavou svých narozenin náš kamarád, kreslíř **František Kratochvíl**."*

A tu nám vytanulo na mysl, že právě příslušníci ročníku **1947** letos oslavují své **pětašedesátiny**."

Ze vzorné fotodokumentace z vernisáže, zasláné kolegou autorem (na fotce se sklenkou, s chotí a jednodubkami v ruce číšníka) jsme připravili ještě fotopár do příštího čísla... (r)

Už 8. (říjnové) číslo tureckého **FENAMIZAH** magazine je opět k vidění online na adrese http://www.fenamizah.com/e_magazine/index.html

Tento projekt je unikátní v tom, že na rozdíl od všelikých webstánků má podobu časopisu (nezdá se, že by i tištěného) určeného mezinárodnímu publiku se zájmem o cartoons. Tentokrát jsou vtipy od 65 autorů ze 30 států (vedou Turci). Časopis je v turečtině a angličtině, ale univerzální je řeč vtípů bez textu. Azíz Yavuzdogan do čísla vybral na str.41 článek z e-GAGu od I.H. o zesnulém **Jaroslavu Malákově** + 3 ukázky jeho kreseb. Z členů ČUKu se dosud do mezinárodní autorské družiny nikdo nezapojil, takže ČR tu reprezentují **Ismail Kera** a **Evzen David**.

oo
e-GAG. Časopis **České unie karikaturistů**. Založen 2003. **10. ročník**. Toto je č. **12-39/40** (486/487) z 27. 9. tr. **Č. 12-41/42** vyjde **11. 10. 2012**. Tel: 233343668 * **Redakce:** ivan.hanousek@dreamworx.cz
 ooo